

Midrach aggadiques classiques

Bereshit Rabbah 7.4 sur Gn 1.21

Bereshit Rabbah est presque finalisé au début du 5ème siècle en Israël, mais quelques fragments identifiants ont été ajoutés ultérieurement.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּיִמִּים [הַגְּדֹלִים] וְגו'

Il a créé les [grands] monstres etc. (Gn 1.21).

ר' פנחס משם ר' אידי תנינם כת' [יב] זה בהמות ולויתן שאין להם בן זוגות,

Rabbi Pinhas au nom de Rabbi Idi : Il est orthographié « les monstre(s) » (Taninm). C'est Béhémot et le Léviathan qui n'ont pas de compagnon.

אמר ריש לקיש בהמות יש לו זוג ואין לו תאוה שנ' [אמר] גידי פחדיו יסורגו

Rèch Lakich a dit : Béhémot a un compagnon mais aucun désir comme il est dit : "les nerfs de sa cuisse sont noués ensemble" (Job 40.17)

ר' הונא בשם רב מתני הצבוע זה מטיפה שללובן הוא, יש בו שם"ה מיני צבעונים ,
מניין ימות החמה.

Rav Huna enseignait au nom de Rav Matnai : Le coloré/bariolé [est formé] à partir d'une goutte blanche. Il a 365 sortes de couleurs comme [le nombre] de jours [de l'année] du soleil.

Levitique Rabbah

5ème siècle, Palestine.

Midrach Rabbah - Leviticus XIII:3

ד"א וזאת הבהמה¹¹ הדא הוא דכתיב (משלי ל) כל אמרת אלוה צרופה. רב אמר לא נתנו המצות לישראל אלא לצרף בהן את הבריות. וכל כך למה שנאמר (שם /משלי ל') מגן הוא לכל החוסים בו

Autre interprétation "Voici les bêtes [que vous pouvez manger, entre tous les bêtes] qui vivent sur la terre" (Lev 11.2). C'est ce qui est [pointé par ce qui est] écrit : "Toute parole de Dieu est raffinée/parfaite" (Prov. 30.5). Rav dit : Les commandements ont été donnés à Israël seulement pour raffiner/parfaire l'humanité. Pourquoi en est-il ainsi ? Parce qu'il est dit : "il est un bouclier pour ceux qui s'abritent en lui" (Prov. 30.5).

א"ר יודן ברבי שמעון כל בהמות ולויתן הן קניגין של צדיקים לע"ל וכל מי שלא ראה קניגין של אומות העולם בעוה"ז זוכה לראותה לעוה"ב

Rabbi Youdan dit au nom de Rabbi Shimon : Béhémot et Léviathan participeront aux *venationes*¹² pour les justes dans les temps à venir, et ceux qui n'auront pas regardé les *venationes* (jeux du cirque) des nations (non juives) du monde en ce monde, mériteront d'en voir dans le monde à venir.

¹¹ Le texte de la Torah a חיה animaux.

Edd. cite (here and end of preceding paragraph) not this but Deut. XIV, 4. Mah. says the reason is that the latter reads not, These are the living things (hayyah), but These are the beasts (behemah), which version is required for the Haggadist's reference, later in the paragraph, to Behemoth. It is, however, not necessary to go to Deut. XIV, 4, for behemah since it occurs in our own verse in Leviticus, viz., Among all the beasts (behemah).

¹² Jeu du cirque mettant en scène des animaux entre eux ou contre des hommes. Les rabbins étaient particulièrement opposés aux jeux du cirque romain.

כיצד הם נשחטים בהמות נותן ללוייתן בקרניו וקורעו ולויתן נותן לבהמות בסנפיריו ונוחרו, וחכמים אומרים זו שחיטה כשירה היא ולא כך תנינן הכל שוחטין ובכל שוחטין ולעולם שוחטין חוץ ממגל קציר והמגרה והשנים מפני שהן חונקין

Comment seront-ils abattus ? Béhémoth fera tomber Léviathan avec ses cornes et le déchirera, et Léviathan fera tomber Béhémoth avec ses nageoires et le percera. Mais les sages disent : Est-ce une méthode d'abattage valide ? N'avons-nous pas appris [dans la Mishnah]¹³ : tous peuvent abattre et on peut abattre avec n'importe quoi [outils] et on peut abattre n'importe quand, sauf avec une faux, un clou, une scie ou les dents, parce qu'ils font suffoquer.

אמר רבי אבין בר כהנא אמר הקב"ה תורה חדשה מאתי תצא חדוש תורה מאתי תצא אמר רבי ברכיה בשם רבי יצחק אריסטון עתיד הקב"ה לעשות לעבדיו הצדיקים לעתיד לבא וכל מי שלא אכל נבלות בעולם הזה זוכה לראותו לעוה"ב הה"ד (ויקרא ז) וחלב נבלה וחלב טריפה יעשה לכל מלאכה ואכול לא תאכלוהו בשביל שתאכלו ממנו לעתיד לבוא לפיכך משה מזהיר לישראל ואומר להם זאת החיה אשר תאכלו.

Rabbi Abin bar Kahana dit : Le Saint, béni soit-Il, dit : "une (nouvelle) torah sortira de moi" (Isaïe 51.4) veut dire une loi exceptionnelle sortira de moi. Rabbi Berakhya dit au nom de rabbi Yitschak: dans l'avenir, le Saint, béni soit-Il, préparera un *ariston* (repas) pour ses serviteurs, les justes, dans les temps à venir. Et quiconque n'aura pas mangé de carcasse¹⁴ en ce monde méritera de le voir dans le monde à venir. C'est pourquoi il est écrit "Le gras d'une carcasse et le gras d'une charogne¹⁵ pourront être employés à un usage quelconque ; quant à en manger, vous n'en mangerez point" (Lév. 7.24) afin que vous en mangiez dans le monde à venir ; c'est pourquoi Moïse admoneste ainsi Israël et dit : "Voici les animaux que vous pouvez manger (Lev. 11.2).

¹³ Mishnah Chulin 1.2

¹⁴ נבלה une bête déchirée.

¹⁵ טרפה une bête morte naturellement.